

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 63/2016
09.03.2016. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца Н.У. из З., чији је пуномоћник адвокат Г.С. из Ч., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.424/15 од 08.04.2015. године, у седници одржаној 09.03.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРИХВАТА одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.424/15 од 08.04.2015. године као изузетно дозвољеној на основу члана 395. ЗПП, у односу на исплату накнаде за увећану зараду.

II УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДАЈУ СЕ** пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.424/15 од 08.04.2015. године и Основног суда у Зрењанину П1 105/15 од 11.02.2015. године, у делу који се односи на исплату накнаде за увећану зараду по основу прековременог рада, рада ноћу и у дане државних и верских празника, приправности, уплату доприноса за обавезно социјално осигурање по том основу и одлуку о трошковима поступка и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

III ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.424/15 од 08.04.2015. године, у односу на накнаду трошкова регреса за годишњи одмор и за накнаду трошкова исхране у току рада.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр.424/15 од 08.04.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је пресуда Основног суда у Зрењанину П1 бр.105/15 од 11.02.2015. године. Овом пресудом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати накнаду зараде по основу рада у дане државних и верских празника за одређене месеце периода од јануара 2009. до маја 2011. године, по основу прековременог рада за одређене месеце периода од октобра 2008 до јула 2011. године, по основу ноћног рада за одређене

месеце периода од септембра 2008. до августа 2011. године, по основу приправности за мај и јун 2011. године, у означеним месечним новчаним износима, све са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате и да се тужена обавезе да му по наведеном основу уплати допринос за ПИО, као и да му накнади трошкове за исхрану у току рада у износу од укупно 5.000,00 динара и на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за 2008. годину износ од 3.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана доспећа до исплате. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, предлажући да се о њој одлучи као о изузетно дозвољеној на основу члана 395. ЗПП, јер је потребно да се размотре правна питања од општег интереса и уједначи судска пракса.

Апелациони суд у Новом Саду је решењем Р4 133/15 од 16.12.2015. године, предложио Врховном касационом суду да се о ревизији тужиоца одлучи као о дозвољеној на основу члана 395. ЗПП.

Бавећи се оценом испуњености услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној на основу члана 395. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09), који се у овом спору примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у делу одлуке којом је одлучено о праву на увећану зараду због тзв. нередовности (рад на државни и верски празник, ноћу и прековремени рад, као и приправност), ради уједначавања судске праксе услед различитог поступања судова са територије Републике Србије у истим чињеничним и правним ситуацијама, на основу правног става Грађанског одељења Врховног суда донетог 23.09.2014. године, због чега је одлучио као у ставу I изреке.

Такође је нашао да нема услова за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној у односу на одлуку о накнади трошкова исхране у току рада и регреса за годишњи одмор јер је по том правном питању пракса судова уједначена на начин како је то одлучено побијаном пресудом, а о чему се изјаснио и Уставни суд у више својих одлука, између осталог у одлукама Уж 6677/11 и Уж 775/11, у којима је оцењено да не постоји обавеза тужене као послодавца државних службеника и намештеника, ни у општем пропису, а ни у посебним прописима за остваривање права запослених на ову врсту накнаде. Ова обавеза је предвиђена Одлуком о примени општег колективног уговора за све послодавце на територији Републике Србије од 01.01.2009. године („Сл. гласник РС“, број 104/08), али је примена ових одредби одложена Анеском II Општег колективног уговора („Сл. гласник РС“ број 8/09).

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09) на основу члана 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана због

погрешно примењеног материјалног права, услед чега је релевантно чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у проведеном поступку, тужилац је у спорном периоду обављао послове полицајца у Полицијској управи у З.. Према решењу тужене, тужиоцу се исплата плате врши у складу са Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова који је донет на основу Закона о полицији и то према утврђеном коефицијенту плате од 17,78 која му је у спорном периоду исплаћивана у складу са наведеним решењем. Тужилац је у овом периоду остварио одређени број часова прековременог рада, ноћног рада, рада на дане државних и верских празника и приправности. На основу налаза и мишљења судског вештака финансијске струке, утврђено је да је у том периоду укупни коефицијент плате тужиоца био већи од укупног коефицијента плата упоредног радника за 38,47%; због чега је одбијен његов тужбени захтев за исплату увећане зараде по основу тзв. нередовности на основу члана 147. Закона о полицији („Сл. гласник РС“, број 101/05). За упоредног радника нижестепени судови су узели М.П., која је код тужене распоређена на радно место административно-технички и дактилографски послови IV степена стручне спреме, без статуса, са звањем референта и без нередовности у раду.

Међутим, за сада се не може испитати правилност заузетог правног становишта нижестепених судова да тужилац нема право на увећање плате по основу тзв. нередовности на основу члана 147. Закона о полицији јер је његова плата увећана за више од 30% па до 50% у односу на другог државног службеника, с обзиром да је поређење основне плате тужиоца који је полицајац – униформисано овлашћено службено лице, вршено поређењем са платом државног службеника који је без статуса, односно нема статус овлашћеног службеног лица из члана 4. став 2. тачка 2. Закона о полицији.

Зато ће нижестепени судови у поновном поступку извршити упоређивање тужиочеве плате са платом униформисаног овлашћеног службеног лица који нема тзв. нередовности у раду или са платом овлашћеног службеног лица истог степена стручне спреме који нема нередовности у раду, у смислу члана 4. став 2. Закона о полицији и на основу тога утврдити да ли је тужиочева плата у спорном периоду била увећана по основу тзв. нередовности у односу на тог адекватног упоредног радника.

Када се упореде плате тужиоца и адекватног упоредног радника, нижестепени судови ће онда бити у могућности да оцене да ли је тужилац у спорном периоду добио увећање основне плате од најмање 30 до 50% у односу на остале државне службенике, да би онда могли да одлуче да ли му припада тражена исплата накнаде за увећану зараду по основу прековременог рада, рада ноћу, у дане празника и приправности, на основу члана 147. у вези члана 146. Закона о полицији.

Како одлука о трошковима спора зависи од исхода одлуке о главној ствари то је и она укинута на основу члана 161. став 3. ЗПП.

Из изложеног разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу II изреке на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије у односу на одлуку о накнади трошкова исхране у току рада и регреса за годишњи одмор на основу члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09) Врховни касациони суд налази да изјављена ревизија у том делу није дозвољена.

Тужилац је тужбом поднетом у овој правној ствари 31.10.2011. године, тражио поред осталог и накнаду трошкова за исхрану у току рада у износу од укупно 5.000,00 динара и накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора од 3.000,00 динара, односно износ од укупно 8.000,00 динара. О овом захтеву тужиоца правноснажно је одлучено побијаном пресудом која је донета 08.04.2015. године, након ступања на снагу Закона о изменама и допунама ЗПП („Сл. гласник РС“ број 55/14).

Како се у конкретном случају ради о спору из радног односа који се односи на потраживање у новцу, дозвољеност ревизије се цени под истим условима као у имовинско-правно спору који се односи на новчано потраживање.

Тужилац ревизијом побија правноснажну пресуду у одбијајућем делу захтева за исплату накнаде трошкова исхране и регреса у висини износа од укупно 8.000,00 динара, који очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе; због чега ревизија тужиоца у том делу одлуке није дозвољена.

Са изложеног разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП, одлучио као у ставу III изреке решења.

**Председник већа-судија
Предраг Трифуновић,с.р.**